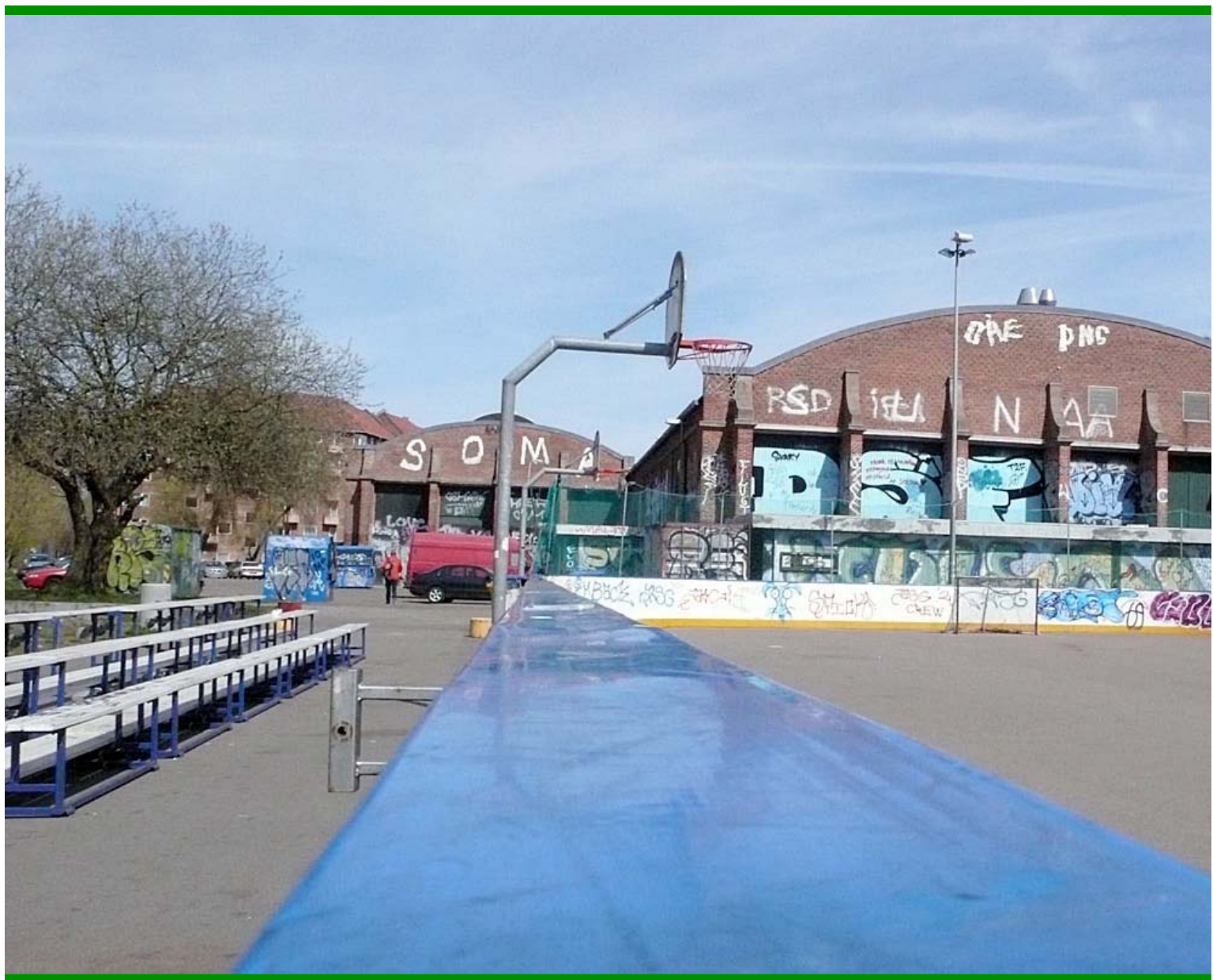

DEN KORTE SNOR

VIDENSDELING 7 · NØRREBRO

maj 2008

Leder

Af Søren Magnussen, Vilde Læreprocesser

Kære læser – her får du så Vidensdeling nr. 7.

I dette nummer kan du læse spændende interviews med både den tidligere og nuværende sagsbehandler i Den Korte Snor – Nørrebro.

Maria Jensen beskriver perioden fra september 2006 til december 2007 – om erfaringerne fra projektet, og om det svære i at skulle sige farvel til en opgave, der er kommet helt ind under huden.

Interviewet levner ingen tvivl om, at Maria har oplevet det meget brugbart at forsøge sig med nye metoder i sagsbehandlingen og med et langt tættere familiesamarbejde. Særligt redskaberne fra ”Signs of Safety”, netværksmøderne og den løsningsfokuserede metode har sat sig positive spor.

Anne-Katrine Lild, som efter planen afløste Maria fra januar 2008, beskriver levende i sit interview, hvordan hun sætter sit personlige præg på projektet og dets metodeudvikling. Anne-Katrine har allerede taget initiativer til at afsøge nye aspekter og opdyrke nyt land i projekt Den Korte Snor – Nørrebro – det bliver interessant at følge.

Efter at have læst disse to interview kan man ikke undgå at tænke på, om ikke langt flere sagsbehandlere i Københavns Kommunes børnefamilieteam kan tilbydes rammer og kompetenceudvikling, der sikrer endnu mere tilfredse medarbejdere og endnu større resultater med målgruppen.

Kan vi ikke blive bedre til at støtte (og fastholde) dygtige medarbejdere, som frontløbere i en meget tiltrængt metodeudvikling ift. de mest udadreagerende børn og unge?

Hvad er ”Den Korte Snor – Nørrebro”?

”Den Korte Snor – Nørrebro” er en del af det samlede, bydækkende projekt ”Den Korte Snor” i København og indgår samtidig som et element i Københavns Kommunes samlede plan for en særlig indsats overfor børn og unge under den kriminelle lavalder, der begår kriminalitet.

Projektet er opstartet af Socialforvaltningen (MR Børn) i september 2006.

Den Korte Snor arbejder med udvalgte unge under 15 år og deres familier fra 4 forskellige københavnske socialcentre:

Socialcenter Valby

Socialcenter Brønshøj – Husum – Vanløse

Socialcenter Nørrebro

Socialcenter Amager

Projektet har som formål at sikre, at børn og unge, der er på vej ud i en yderst uheldsfuld kriminell eller kriminalitetstruet ”karriere”, får mulighed for at komme på rette spor - både for deres egen og deres omgivers skyld og endvidere at skabe metodeudvikling i forhold til denne målgruppe.

Det samlede projekt er overordnet styret af Spydspidsen i København.

I forhold til Nørrebro er der dog lavet en særlig konstruktion, hvor Socialcenter Nørrebro og Vilde Læreprocesser har indgået et partnerskab omkring ledelse og metodeudvikling af projektet på Nørrebro – selvfølgelig i tæt samarbejde med det samlede bydækkende projekt.

”Den Korte Snor – Nørrebro” har en projektledelse bestående af Tom Kryger, afdelingsleder, Anne-Katrine Lild, socialrådgiver – begge Socialcenter Nørrebro, samt Søren Magnussen, leder af Vilde Læreprocesser.

Dette magasin ”Vidensdeling” beskriver løbende arbejdet med ”Den Korte Snor – Nørrebro” og du kan få kommende og tidligere udgaver af magasinet tilsendt elektronisk ved at anmode om det - via mail til: vildelaereprocesser@mail.dk

*Ansvarshavende redaktør: Søren Magnussen.
Magasinet er produceret af ALTNET.dk/Jesper Christiansen og Vilde Læreprocesser.*

Virker det?

Af Peter Jensen, SPUK (Socialt og Pædagogisk Udviklings- og Kursuscenter) - konsulent for Vilde Læreprocesser

Dette spørgsmål bliver stillet oftere og oftere om den sociale og pædagogiske praksis, der udspiller sig i hjælpeforanstaltninger til socialt vanskeligt stillede børn og unge landet over. Spørgsmålet førte i 80'erne og fremad til det, der er blevet kaldt 'evalueringskulturen', hvor alle tiltag/projekter/indsatser skulle evalueres, og til udvikling af mange forskellige evalueringsformer (fra slut-evalueringer til procesevalueringer og til særligt fokuserede evalueringer som f.eks. virkningsevaluering). Seneste skud på stammen for at kunne besvare spørgsmålet er den evidensbaserede forskning, som Socialministeriet støtter i form af oprettelse af Nordisk Cambell Center.

Det har i lige så lang tid, som spørgsmålet har været stillet, været diskuteret, om de mange evalueringer gav svar på spørgsmålet, om 'det virker', og senest om tilgangen 'den evidensbaserede forskning' fik indfanget 'de bløde værdier' omkring f.eks. relationers betydning mellem professionelle voksne og børn/unge. Det affødte så igen spørgsmålet – hvis det virker, hvad er det så, der virker. Og netop dette spørgsmål vil den evidensbaserede forskning have svært ved at indfange, hvis 'det bløde' ikke kan måles og vejes.

Derfor er det her 1½ år inde i projektet også et ambitiøst spørgsmål at stille i forbindelse med Den Korte Snor – Nørrebro (DKS-N).

Virker det?

Det er dette spørgsmål denne artikel vil forsøge at skyde sig ind på. Måden det er gjort på, er ved, at den nu tidligere projektsocialrådgiver Maria Jensen, har skrevet cases på hvert af de 9 børn (børn defineres som under 15 år og un-

ge som over 15 år), som har været tilknyttet projektet. SPUK har for Vilde Læreprocesser analyseret disse cases, og det er resultatet af denne analyse, som kan læses her. Det er klart, at en sådan analyse ikke kan sige, om evt. adfærdsændringer hos børnene er af blivende karakter, men den kan anskueliggøre, om der er sket en positiv ændring i barnets sociale adfærd. Og det er formålet. Virker indsatserne her-og-nu på børnene, så de laver mindre af den 'uroskabende adfærd', som det er projektets mål at reducere.

For at dokumentere dette ville det være mest oplagt at offentliggøre casebeskrivelserne. De er imidlertid så konkrete, at man med blot et minimalt kendskab til lokalområdet, vil være i stand til at skyde sig ind på, hvem børnene er. Derfor er der anvendt en form, der trækker elementer ud af casebeskrivelserne indenfor temaerne:

1. Skolegang
2. Fritidsaktiviteter
3. Kammerater
4. Kriminalitet

Modellen for indsatsen i forhold til barnet og familien i Den Korte Snor er tidligere beskrevet i mange artikler i Vidensdeling. I grundsubstansen er der tale om en kontaktperson og en sagsbehandler, der arbejder sammen om at ændre et barns startende negative sociale adfærd. Indsatserne omkring det enkelte barn retter sig mod kammerater, fritidsinteresser, skole og familien. Kontaktpersonen er primært på i forhold til barnet, mens socialrådgiveren primært er på i forhold til familien. Der foregår dog hele tiden overlap af disse funktioner, men de tætte samarbejdsrelationer mellem sagsbehandler og

kontaktperson betyder, at det sjældent bliver et problem, at den ene ikke ved, hvad den anden gør.

Der har i projektperioden været anvendt metoder som netværksmøder, løsningsfokuseret tilgang, Signs of Safety og opkvalificering og coaching af medarbejderne – og så har der ikke mindst været tid nok til socialrådgiverens og kontaktpersonens møde med forældre og børn.

Der har i alt været 9 børn tilknyttet projektet i de sidste 1½ år. Et barn var kun i projektet i ca. 3 måneder, hvorefter faderen valgte at tage ham med til Libanon. Et barn er indskrevet i slutningen af 2007 og har altså indtil status pr. 31/12 07 kun ganske kortvarigt været tilknyttet projektet. Begge disse børn indgår i nedenstående beskrivelse.

Børnene er opvokset i forskellige familiekonstellationer. Seks børn er opvokset i familier med anden etnisk baggrund, to børn er opvokset i familier med etnisk dansk baggrund, og et barn er opvokset i en familie med en etnisk dansk mor og en far med anden etnisk baggrund end dansk.

Syv børn bor sammen med den ene af deres forældre og to børn bor sammen med begge forældre.

Hvordan er det gået?

Skolegang

Udgangspunktet ved indskrivningen i DKS-N

Skolen er en af de vigtigste arenaer for unges socialisering, for deres identitetsskabelse, for deres selvværd og selvbillede. Det er derfor meget betydningsfuldt, at skolen fungerer, at skolen kan skabe en ramme om det enkelte barn, og på den måde bidrage positivt til barnets udvikling. I forhold til børnene i Den Korte Snor giver en 'opgørelse' over deres skolegang anledning til bekymring. Ingen af børnene

har et uproblematisk skoleforløb – alle har alvorlige adfærdsproblemer, hvor skolen i seks tilfælde ud af de ni børn har valgt at opgive deres undervisningsopgave i forhold til barnet.

Ud af disse seks børn, hvor skolen har opgivet deres undervisningsopgave, er fire børn enten smidt ud af folkeskolen, eller skolen havde valgt at give enkeltundervisning (et barn).

De to sidste af de seks børn var på vej ud af skolen, fordi skolen ikke kunne håndtere den uroskabende adfærd, som fulgte med børnenes tilstedeværelse i klassen.

For de sidste tre børn var de i et skoleforløb, der dog bestemt ikke var uproblematisk. Det ene af disse forløb var et forløb, der var etableret som et særligt socialt tilbud efter Service-lovens (SEL) §52 og altså ikke et forløb i en traditionel folkeskole.

Samtidig var i hvert fald et af børnene fulgt ud af folkeskolen med en udtalelse, der var stærkt problematiserende i forhold barnets karakter. Der var udsagn i udtalelsen som "*han er ondskabsfuld – grænsende til det psykopatiske*" og "*komplet uden empati*". I to sager (herunder den sag, hvor disse udsagn var skrevet) konkluderede Børnefamilieteamet, at den aktuelle skole var kørt træt i barnet, og det ville være en belastning for barnet at blive gående i skolen. Der blev derfor fundet et såkaldt 'socialt skoletilbud' jf. SEL §52.

Samlet set var alle ni børns skolegang i høj grad præget af ustabilitet, af brud, af manglende motivation hos barnet, af massiv kritik af barnets (og i et enkelt tilfælde af forældrenes) adfærd og af nederlag for barnet.

Status pr. 31/12 2007

Af de 9 børn var en flyttet til Libanon efter ganske kort tid i projektet, et barn var blevet anbragt også efter relativt kort tid i projektet og et barn var blevet tilknyttet projektet i slutningen af

2007. Om de seks øvrige børn fremgår det af casebeskrivelserne, at det for alle seks er lykkedes at give dem en skolegang, som de af forældre, skole og kontaktpersoner opleves som glade for, og hvor skolen udtrykker, at der er fremskridt i deres forhold til de andre børn og i forhold til de voksne.

For 3 af børnene er der udover de sociale fremskridt også beskrevet faglige fremskridt (deltagelse i det faglige i undervisningen, forbedring af standpunkt m.v).

Fritidsaktiviteter

Udgangspunktet ved indskrivningen i DKS-N

Af de 9 børn var ingen i nogen form for organiseret fritidsaktivitet, da de startede i projektet. En havde haft kontakt til et socialt tilbud, men ingen havde kontakt til fritidslivet i øvrigt. For et par stykker er det beskrevet i casene, at de var smidt ud af klubben i lokalmiljøet p.g.a. deres adfærd overfor andre børn og overfor personalet.

Børnenes fritid foregik som regel sammen med kammerater udenfor det organiserede fritidsliv – altså på gaden.

Status pr. 31/12 2007

Seks af børnene er i gang med fritidsaktiviteter (håndbold, fodbold, bokning, fitness) med støtte fra deres kontaktperson.

Kammerater

Udgangspunktet ved indskrivningen

I fire casebeskrivelser fremgår det specifikt, at barnet gik sammen med andre børn/unge, hvor deres adfærd gav anledning til bekymring. Der var tale om grupper af børn og unge, som socialforvaltningen havde kendskab til, og som for de fleste var på vej ind i (små-) kriminalitet og som udviste en bekymrende og uroskabende adfærd.

For de øvrige fem børn fokuseres der i casebeskrivelserne primært på barnets

egne vanskeligheder med at begå sig i grupper i skole, i klubber, i forhold til voksne osv., men det fremgår samtidig, at tre af disse børn på et eller andet tidspunkt sammen med andre børn været sammen om at begå kriminalitet (men er selvfølgelig ikke blevet sigtet for det, fordi de er under 15 år), hvilket kan indikere, at der er flere end de fire børn, der har en 'uheldig' omgangskreds.

Det var kun for de fire førstnævnte børn, at det blev formuleret som specifikke arbejds punkter at arbejde med deres kammeratskabsrelationer.

Status pr. 31/12 2007

I forhold til de fire børn, hvor deres kammeratskabsgruppe var beskrevet som problematisk, og hvor det var besluttet at arbejde målrettet på at give barnet alternativer til denne gruppe, er dette lykkedes. Alle fire har aktivt besluttet at droppe de tidligere kammerater, og har gennem en længere periode dokumenteret, at de også faktisk holder sig på afstand af dem.

Kriminalitet

Udgangspunktet ved indskrivningen i DKS-N

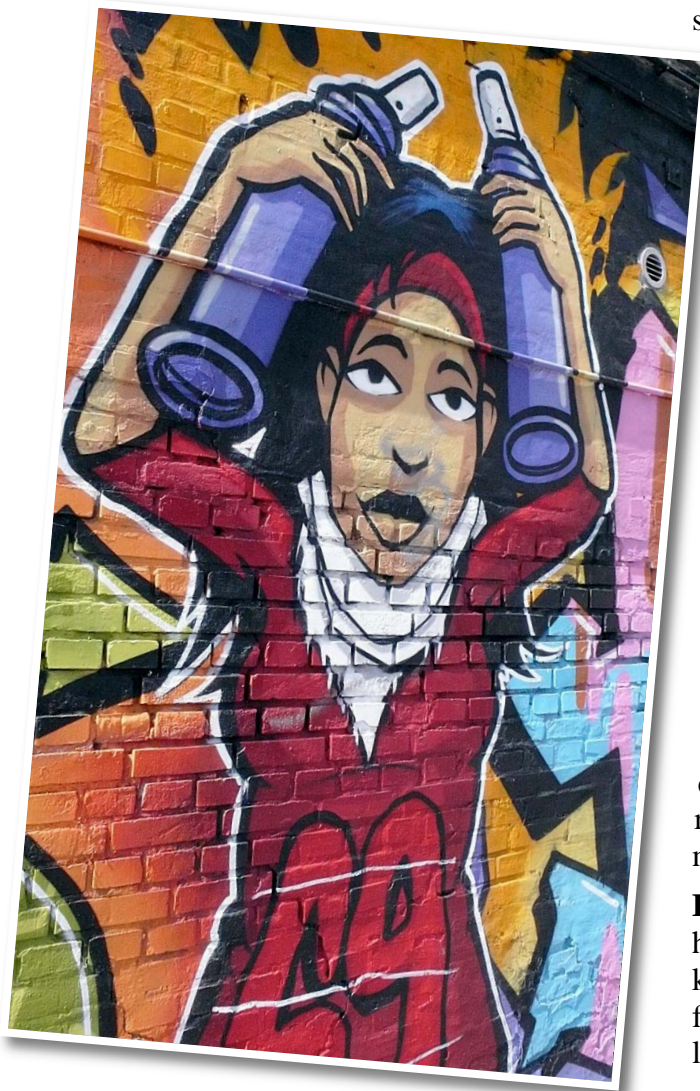
Børnene er under 15 år, og de kan derfor ikke sigtes for lovovertrædelser. Men trods manglende sigtelse og domsafgørelse er gentagne indberetninger, som følge af afhøringer hos politiet, en ganske god indikation på, om barnet er ude på et skråplan i forhold til kriminalitet.

Syv af børnene har været involveret i kriminalitet – fra vold, voldtægt, gadeuorden til butikstyveri. Langt de fleste af forholdene ligger i den 'lette' ende. For et enkelt af de syv børn kendes kriminaliteten kun fra hans eget udsagn (han er ikke blevet 'taget'). For de seks børn kendes til kriminaliteten fra indberetninger fra Retsrepræsentationen. For de to sidste børn gælder, at social-

forvaltningen definerede dem i risikogruppen for at starte en småkriminell løbebane ved indskrivning i DKS-N.

Status pr. 31/12 2007

Der har ikke været indberetninger fra Retsrepræsentationen i projektperioden i forhold til nogen af børnene udover den dreng, som blev anbragt udenfor hjemmet. I forhold til denne dreng blev indberetningerne halveret i den relativt korte periode, hvor han var i projektet.

Det virker!

I indledningen af artiklen blev det trukket op, at artiklen kun kunne beskæftige sig med her-og-nu. Altså om der på den korte bane er sket forandringer i børnenes adfærd, som går i en positiv social retning. Og det er der. For alle børn, der har været tilknyttet projektet i mere end kortvarigt (tre måneder og derover), er der adfærdsforbedringer, der meget konkret viser sig i form af mindre/ingen kriminalitet, bedre skoleforløb, deltagelse i fritidsaktiviteter og 'bedre' omgangskreds. Forældrene oplever også deres børn som mere glade og nemmere at være sammen med.

Det gode akademiske spørgsmål vil herefter være, om disse adfærdsændringer ikke ville være kommet alligevel – eller rettere hvordan vi er i stand til at bevise, at det netop er projektets indsatser, der har gjort forskellen. Det er vi ikke. Men vi kan anskueliggøre, at projektets indsats har gjort en forskel.

For det første fordi projektet i visitationsfasen var meget optaget af, at målgruppen ikke måtte være for let. Børnene, der blev indskrevet, var således *"vurderet til at være yderst kriminalitetstruede, og det er samtidig unge, der er i risiko for udstødelse af skolesystemet"* (Tom Kryger: Vidensdeling 2 side 4). Det betyder, at alle børn blev vurderet til at være i en risikozone for at glide ud i kriminalitet og anden social dysfunktion.

For det andet fordi alle de børn, der har været en del af projektet mere end kortvarigt, har ændret adfærd, så de fungerer socialt bedre indenfor deres livsarenaer.

For det tredje fordi forældrene siger det.

Interview med dreng i projekt Den Korte Snor - Nørrebro

Af Jesper Christiansen for Vilde Læreprocesser

Projektet og kontaktpersonen

I projekt Den Korte Snor er vi nogle drenge der mødes jævnligt. Vi tager på ture for at lære hinanden at kende og laver forskellige ting sammen. Vi har også hver en kontaktperson, eller det vil sige hver kontaktperson har to drenge som han er ansvarlig for.

En kontaktperson er en du kan ringe til hvis du er ked af det eller uvenner med nogen. Du kan også være sammen med ham i din fritid så du ikke går og laver ballade.

Hvis jeg fx er sur og synes det hele er noget lort så ringer jeg til min kontaktperson og snakker med ham om det. Der er også nogen gange noget jeg ikke rigtig kan tale med min mor om og der er han også god at tale med for han forstår hvad jeg siger og hvordan jeg har det. Også selvom jeg fortæller noget der er langt ude prøver han at forstå mig.

Nogen gange laver jeg noget med ham alene og andre gange sammen med de andre drenge og kontaktpersoner.

Det bedste ved projektet synes jeg er kontaktpersonen. Bare det at have ham at ringe til i stedet for at lade det gå ud over andre når jeg er sur er en stor hjælp fx hvis jeg skændes med min mor.

Hvis der er noget som jeg kunne tænke mig mere af vil det være, at vi laver flere ting sammen både os drenge og alle kontaktpersonerne, for der er der hvor vi lære hinanden rigtig godt at kende.

Skolen

Den første skole var jeg på indtil fjerde klasse og så skiftede jeg til en anden. I starten var den okay men så begyndte

alle mine venner at gå ud og der var efterhånden ingen venner tilbage. Min klasselære så meget ned til os fordi vi havde lavet en del ballade. Men når der var ballade og det ikke var os der havde gjort det var hun altid overbevist om, at det var os alligevel. Til sidst var der kun mig tilbage og jeg følte at hun så mig som djævelen for selvom det ikke var mig der havde lavet ballade så troede hun slet ikke på mig.

Nu er jeg skiftet til en specialskole hvor der er lidt mere hjælp i timerne og færre elever. Så der er mere ro i klassen nu. Der er selvfølgelig nogen der har større problemer end andre her men de er okay at være sammen med.

Lærerne er flinke og skælder ikke bare ud når du har lavet noget dumt. De prøver at snakke med en stille og roligt i stedet for at råbe og tage fat i dig. Det er godt synes jeg.

De hjælper også meget mere og er gode at tale med. De tager os med på ture så vi oplever noget og ikke altid bare sidder og laver lektier.

Venner

Jeg har før gået med nogle venner der lavede meget ballade men dem har jeg taget afsked med nu. Jeg er ikke uvenner med dem, jeg hilser stadig på dem når vi ses men jeg er ikke sammen med dem længere. Det gode er, at jeg ikke er uvenner med dem og at jeg selv har bestemt det.

Nogle af mine nye venner har jeg fået igennem projektet og så selvfølgelig på den nye skole. Det gode ved dem er, at det er okay at sige fra. De bliver ikke sure hvis der er noget jeg ikke gider være med til. Det er også nogle andre ting vi snakker om når vi er sammen og vi er gode til at fortælle hinanden

hvis der er en der får en dårlig idé fx noget der måske kunne give ballade.

Hjemme

Hvis du spørger min mor vil hun nok sige at jeg er mere glad nu, ikke så sur hele tiden og vi skændes ikke så meget mere. Jeg slår heller ikke min lillebror.

Den største grund til at jeg er glad er nok at jeg har skiftet skolen. Hvis jeg havde en dårlig dag på den gamle skolen var jeg også tit sur derhjemme og skændtes med min mor om det.

Spørger du min lillebror vil han nok sige at jeg ikke slås så meget med ham mere. Eller det vil sige selvfølgelig slås vi, men nu er det for sjov. Det er okay at være sammen med ham nu, han elsker fx at se mig spille computer.

Han kan stadig godt være en irriterende lillebror og jeg kunne egentlig godt tænke mig at blive bedre til måske slet ikke at blive sur på ham. Så vil jeg være en han kan se op til, - en som han ved der passer på ham.

Nu er jeg glad når jeg kommer hjem og har lyst til at være hjemme. Vi laver stadig de samme ting herhjemme men jeg kan bare bedre lide at være her nu, hvor vi ikke skændes så meget mere. Hvis det skal blive lidt bedre endnu skal jeg nok hjælpe mere til herhjemme med rengøring og sådan noget og blive endnu bedre til at holde mine aftaler.

Efter projektet

Jeg kunne godt tænke mig – når projektet er slut – at komme hen til Maria efter et stykke tid og snakke med hende for at se, om det holder hvordan jeg har det og om det stadig holder sådan som jeg er.

Jeg kunne også tænke mig, at vi kunne være sammen alle drengene og kontaktpersonerne et stykke tid efter projektet er slut, for at holde kontakten og fordi der stadig vil være enkelte dage hvor der er brug for at snakke med andre.

En anden god ting vil være, at have andre at snakke med ligesom min kontaktperson, - måske over i skolen for det vigtigste er, at have en der kan lytte en gang i mellem. Det må gerne være noget som jeg kunne få hjælp til at finde ud af inden projektet slutter.

Hvis alt går som det skal og jeg mødte min kontaktperson om et år vil et tegn på at det går godt nok være, at han kan se jeg er glad. Hvis han skulle sige hvorfor det er gået mig godt efter et år vil han nok sige at det er fordi jeg hører efter hvad der bliver sagt og tror på mig selv. Og så, at jeg holder den gode stil.

Sagsbehandling med fingeren på pulsen

En interviewartikel med Anne-Katrine Lild, sagsbehandler i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'

Af Marie Andersen for Vilde Læreprocesser

”Det har været godt, at det er blevet understreget fra start af, at det her er en ny projektperiode. Det er ikke bare Den Korte Snor - Nørrebro, der kører videre. Projektperioden for 2007 er afsluttet, og nu er det en ny projektperiode. Og det er nogle andre ting, vi har fokus på i 2008.”

Således udtrykker Anne-Katrine Lild sine tanker om det at træde ind i rollen som sagsbehandler i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' anno 2008. Anne-Katrine Lild er uddannet socialrådgiver og har været ansat i Socialcenter Nørrebro siden 2000. Efter en vel overstået barselsorlov blev hun pr. 1. januar 2008 frikøbt fra Socialcenter Nørrebro til at arbejde som sagsbehandler i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' indtil udgangen af 2008. I dette interview fortæller hun om, hvordan det er at finde sig sin egen rolle som ny sagsbehandler og opdyrke nyt land i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'.

Tid til samtaler og personlig kontakt

Projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' blev sat i søen i august 2006 og løb indtil udgangen af 2007. Maria Jensen var sagsbehandler i hele denne projektperiode. 1. januar 2008 blev Anne-Katrine Lild ansat som sagsbehandler i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebros anden projektperiode.

I dag har Anne-Katrine arbejdet som sagsbehandler i projektet i omkring tre måneder. Og indtil videre oplever hun, at ingen dage er ens i 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Mens nogle dage går med uddannelse i for eksempel 'Signs of Safety' eller den løsningsfokuserede metode, går andre dage med alt fra hjemmebesøg, møder med skolelærere, akutte henvendelser fra de unges faste

kontaktpersoner og kontaktskabelse med de unge til journalføring, metodeafprøvning og udarbejdelse af handleplaner. Imidlertid oplever Anne-Katrine det som en stor fordel – og som en stor berigelse i hendes arbejde – at der er afsat tid og ressourcer i projektet til etablering og fastholdelse af en meget tæt kontakt til de unges familier. Blandt andet skaber det grundlag for, at hun kan etablere egentlige relationer til de unges forældre – relationer, som muliggør et tæt samarbejde med forældrene omkring de unges problematikker. *”Jeg behøver ikke at bekymre mig om, at nu har jeg siddet og drukket the med familien, og jeg fik faktisk kun det og det ud af det. Og det gør ikke noget, fordi så har jeg fået så mange andre ting ud af det. Jeg kan mærke, at den relation, jeg får ud af det, den er en helt anden, som jo gør, at jeg meget nemmere kan gå ind og arbejde med nogle af de svære ting.”* Selvom det ikke er alle hjemmebesøg, som giver konkrete svar og dokumenterbare resultater, giver projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' alligevel mulighed for, at Anne-Katrine kan give sig tid til bare at være i de unges hjem og tale med familiedlemmerne.

Anne-Katrine fortæller i den forbindelse om et hjemmebesøg, som hun aflagde hos én af projektets unge. Oprindeligt havde Anne-Katrine besluttet sig for en konkret dagsorden for hjemmebesøget, men da hun dukkede op hos familien, var det kun den unges søskende, der var hjemme. Moren dukkede op efter kort tid, men faren kunne ikke nå at komme hjem. Derfor måtte Anne-Katrine træffe en hurtig beslutning om at droppe sin oprindeli-

ge dagsorden, og i stedet bruge familiebesøget til at få skabt en relation til den unges mor. ”Jeg fik rigtig meget ud af det. Jeg kunne se, at den mor, hun blomstrede helt op under den samtale. ’Ej, er der én, der gider at lytte til mig og gider at snakke med mig?’. Når jeg ellers har talt med dem, så har det været faren, som har styret samtalen, fordi moren taler dårligt dansk. Så hun er bare vant til at være den, der sidder ved siden af. Og der kunne jeg mærke, at der skete en masse med vores relation. Og hun fik fortalt mig om hele hendes livshistorie. Og det er jo noget af det, som det her projekt giver mulighed for. At der er tid til at lytte ordentligt til folk, og lade folk bare fortælle deres historie på deres egne præmisser. Og det giver én en masse, som man kan bruge i forhold til sagen. Både i forhold til at få en fornemmelse af samspillet i familien og forældrenes baggrund, og så i forhold til at få skabt den der alliance med forældrene.”

Anne-Katrine er dog i løbet af ansættelsens første tre måneder blevet opmærksom på, at godt nok har hun mere tid til hjemmebesøg og samtaler med den unge og dennes familie, men de tidsmæssige ressourcer er ikke ubegrænsede. ”Jeg har udnyttet, at jeg ikke behøver at tænke på tid, for jeg har masser af tid. Og sådan har jeg måske tænkt lidt for meget. Fordi lige pludselig synes jeg, at jeg har travlt, på trods af at jeg har så få sager.” Anne-Katrine er derfor opmærksom på, at en del af udfordringen ved rollen som sagsbehandler i ’Den Korte Snor – Nørrebro’ er at lære at prioritere sin arbejdstid. En udfordring, som hun dag for dag oplever, at hun bliver bedre til at håndtere.

Sagsbehandling med ’fingeren på pulsen’

Anne-Katrine Lild har i øjeblikket fem sager i Den Korte Snor – Nørrebro. Af hensyn til familien til én af projektets unge har hun dog valgt at påtage sig en sag yderligere, nemlig drengens storebrors sag. Dette valg har hun truffet for at undgå, at familien skulle tilknyttes hele tre sagsbehandlere.

I løbet af de første måneder af Anne-Katrines ansættelse opstartede hun to helt nye sager i projektet. Der har dog undervejs i denne opstartsperiode været stor forskel på, hvor mange kræfter hun har brugt på de to sager. For Anne-Katrine er det nemlig problemernes omfang, som afgør hvor meget tid, hun bruger på de enkelte sager. Desuden afhænger tidsforbruget meget af samarbejdsviljen hos den unge og dennes familie.

I én af projektets nystartede sager var samarbejdet med den unge vanskeligt at etablere. Derfor har Anne-Katrine brugt særlig meget tid på denne sag. Dels har hun været på mange hjemmebesøg hos moren og til møder på den unges skole, dels har hun brugt meget tid på at vente på den unge på aftalte tidspunkter uden at den unge dukkede op. Imidlertid oplever hun, at det intensive arbejde, og ikke mindst den tilknyttede kontaktpersons ihærdige relationsarbejde med den unge, er begyndt at bære frugt. *”Da jeg kom på hjemmebesøg sidst, stod han faktisk op kl. 9 for at kunne være med til det. Og når kontaktpersonen ringer, tager han telefonen nu. Og han tager selv kontakt. Så det har lønnet sig, simpelthen.”*

Når denne sag har udviklet sig positivt, skyldes det ifølge Anne-Katrine også det tætte samarbejde med de faste kontaktpersoner, som projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' muliggør. *”Der er en helt anden tættere og hyppigere kontakt. Jeg har tidligere oplevet ikke at snakke med kontaktpersoner i flere måneder. Men her har man jo som sagsbehandler meget fingeren på pulsen i forhold til, hvad der sker imellem kontaktpersonen og den unge og hvordan relationen er imellem dem. Og man sparrer med hinanden på en anden måde.”* I forbindelse med opstarten af den konkrete sag har Anne-Katrine og den unges kontaktperson eksempelvis været i kontakt med hinanden tre til fire gange om ugen. Undervejs har de udvekslet ideer og diskuteret, hvordan de samme skulle gribe sagen an. Udover at give mulighed for sparring og idéudveksling oplever Anne-Katrine også, at samarbejdet med kontaktpersonerne er en vigtig forudsætning for, at hun som sagsbehandler kan motivere de unge til samarbejde. Eksempelvis kan kontaktpersonerne snakke med de unge om Anne-Katrines initiativer og forslag til forandringer og hermed medvirke til at

gøde jorden for et samarbejde med de unge om disse forandringer.

Anne-Katrine oplever dog også, at kontaktpersonerne drager fordel af det tætte samarbejde i deres arbejde med projektets unge. *”De bruger én på en anden måde. Der er åbnet en dør for, at de bare ringer med spørgsmål om det ene eller det andet, og at de bare lige kigger op. Hvor man jo før var en travl sagsbehandler med røg ud af ørerne, som ikke indbød til så meget kontakt, så det er det da en helt anden kontakt. Også fordi de bliver inddraget på en anden måde. Førhen var det jo meget mig, som sad og tænkte tanker om, hvad den unge havde behov for, og så sagde jeg, du skal gøre sådan og sådan. Det her er den unges behov, og det skal du prøve at indfri. Men her har de jo en helt anden medindflydelse på deres arbejde. De er på en helt anden måde en aktiv samarbejdspartner. Hvor de førhen mere har været ansat til at udføre en opgave, så er de i dag en del af projektet.”*

Udover at støtte kontaktpersonerne i deres arbejde og give dem en oplevelse af medindflydelse på sagsgangen, så bidrager det tætte samarbejde mellem Anne-Katrine og kontaktpersonerne således også til, at arbejdet med handleplaner opkvalificeres. Dels kan kontaktpersonerne via deres tætte kontakt til de unge bidrage med et meget præcist billede af de unges situation og behov i udarbejdelsen af handleplanerne, dels styrkes kontaktpersonernes forudsætninger for efterfølgende at arbejde aktivt med disse handleplaner. Det ser Anne-Katrine som et meget positivt aspekt ved sagsarbejdet i 'Den Korte Snor – Nørrebro'.

Ikke kun en 'almindelig sagsbehandler'

'Den Korte Snor – Nørrebro' opstiller således på flere måder andre rammer for sagsbehandling, end dem Anne-Katrine Lild har været vant til i arbejdet som sagsbehandler i Socialcenter Nørrebros Ungegruppe. Men hvor er det egentlig helt konkret, at forskellene i Anne-Katrines sagsbehandlerarbejde ligger? Hvad er det, som hun gør i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro', som hun ikke gjorde i det traditionelle sagsbehandlerarbejde?

"Der er ikke så mange ting, som jeg gør anderledes. Men der er mange ting, som jeg gør meget mere af nu, end jeg gjorde før."

Anne-Katrine fortæller, at arbejdet i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' blandt andet byder på muligheder for, at hun kan styrke og udvikle særlige sider af sin egen sagsbehandlerrolle. I rollen som sagsbehandler og myndighedsperson har hun altid vægtet det personlige indspil i relation til de unge og deres familier højt. Og i 'Den Korte Snor – Nørrebro' har hun mulighed for at vægte det endnu højere. *"Jeg har udviklet en måde at være personlig i forhold til de mennesker, jeg har at gøre med i mine sager, samtidig med at jeg er i myndighedsrollen. Jeg har altid haft en meget personlig stil. Og det har faktisk gjort det nemt at tage myndighedsrollen på sig også, fordi så har familierne og de unge accepteret det på en helt anden måde. Fordi man får en anden relation. Ikke at de ikke ved, at jeg er sagsbehandler og kommer fra kommunen. Men jeg tror, at jeg har været en sagsbehandler, som de ikke har været så bange for at komme op til. Og jeg kører jo min egen stil som sagsbehandler videre i projektet. Og det er jo også den rolle, projektet ligger op til. Og det er lige mig."*

Netop det personlige indspil i relationen til projektets unge og deres familier er noget af det, som Anne-Katrine kan føre videre og udvikle i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Særligt har hun fokus på relationsskabelsen med de unges forældre. *"Jeg har altid prioriteret det meget i mit arbejde ikke kun at være almindelig sagsbehandler, men også at få skabt en relation med de unge og med familierne. Men med de unge især. Den her rolle er lidt anderledes i og med, at det er forældrene, jeg primært skal skabe en relation til. Jeg har altid fokuseret meget på den unge. Det har været den unge, som jeg har lyttet til først og fremmest. Ikke at jeg stolede blindt på, hvad den unge sagde. Men der må jo ligesom være en grund til, at den unge siger, som han gør. Og så tager jeg udgangspunkt i det, og så kan jeg altid rette ind efterfølgende. Og her skal jeg lige flytte fokus lidt, for det er jo meget kontaktpersonen, der har relationen med den unge. Og jeg skal fokusere mere på forældrearbejdet."*

For Anne-Katrine er et vigtigt led i det øgede forældresamarbejde i 'Den Korte Snor – Nørrebro' som nævnt at gå på hjemmebesøg og at give sig tid til samtaler af mere personlig karakter. Men et vigtigt led er også, at gennemføre samtaler om alvorlige eller svære emner med forældrene inden for rammer, som virker befordrende for disse samtaler. Derfor er det et vigtigt fokuspunkt for Anne-Katrine at være meget bevidst om, hvilken dagsorden hun sætter for møderne med forældrene og om hvilke rammer, der virker mest hensigtsmæssige i forbindelse hermed. Eksempelvis har hun erfaret, at de samtaler, hvor meget svære emner skal behandles, eller hvor der skal træffes vigtige beslutninger om de unges situation, bedst lader sig gennemføre på hendes eget kontor. Blandt andet fordi hun så kan benytte sin tavle til at gennemføre samtaler med ud-

gangspunkt i 'Signs of safety' og den løsningsfokuserede metode.

Samtaler af en mindre alvorlig karakter foretrækker Anne-Katrine til gengæld at afholde hjemme hos familierne. ”Så giver jeg folk plads til at tale om det, som de sådan lige har brug for. Selvfølgelig har jeg altid en dagsorden med nogle ting, som jeg vil have snakket om, og dem får jeg også altid taget op. Men er jeg hjemme hos dem, så er jeg på deres hjemmebane, og så synes jeg, at det skal foregå afslappet og mere ud fra deres præmisser. Er det mere alvorlige ting og konkrete ting, som jeg vil have dem til at forholde sig til, så foregår det på kontoret. Sådan skelner jeg meget. Jeg oplever at folk er meget glade for, at man kommer hjem til dem.”

”Jeg er blevet lidt tændt på de der metoder.”

Udover at gennemføre langt flere samtaler med de unges forældre, end hun havde mulighed for at gøre i sit traditionelle sagsbehandlararbejde, sætter Anne-Katrine Lild også fokus på, *hvordan* disse samtaler kan gennemføres. Til dette formål benytter hun sig af de nye metoder, som hun er i gang med at lære i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Dette har helt konkret udmøntet sig i, at hun er begyndt at stille andre spørgsmål, når hun gennemfører samtaler. I forbindelse hermed spiller skalaspørgsmål en vigtig rolle. ”Før i tiden blev alle mulige temaer blandet sammen i samtalerne. Selvom man talte om den unges situation, så blev der også lige snakket om farens dårlige ben for eksempel. Og så kunne det være hårdt at få samtalen tilbage på sporet igen. Men med de nye metoder kan jeg lettere fastholde fokus i samtalerne. Det gør jeg for eksempel også ved, at jeg skriver op på tavlen, så forældrene kan se, hvad der snakkes om og besluttes.”

Også i kontakten med projektets unge oplever Anne-Katrine at kunne bruge de nye samtalemetoder. I den forbindelse nævner hun en af projektets konkrete sager, hvor hun fik en indberetning fra politiet om, at en ung havde sat ild til en skole. Den unge blev derfor indkaldt til sin første samtale i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Anne-Katrine fortæller, at hun normalt ville gå til sådan en samtale på en meget problemfokuseret måde. ”Normalt ville det første, jeg gjorde, være at sige til drengen, jeg har fået den her indberetning fra politiet, og der står sådan og sådan. Altså meget problemfokuseret fra start af. Men nu tænker jeg, at vi skal ikke fokusere på problemerne. Og da han så kommer, så vælger jeg overhovedet ikke at nævne den der indberetning. Jeg starter bare ud med at sige, 'nå men hvad synes du, at du har brug for hjælp til, og hvad tror du, at jeg kan hjælpe dig med?'

Og så startede vi samtalen sådan. Og så fik jeg en helt anden samtale, end jeg normalt ville få med en ung første gang. Så havde jeg måske haft sådan en samtale med en ung femte gang, jeg snakkede med ham.”

Anne-Katrine fortæller, at denne tilgang til samtalen var med til at nedbryde barriererne imellem hende selv og den unge, i og med at den ikke lagde op til, at drengen skulle forsvare eller redegøre for sine handlinger. Men hun erkender dog samtidig, at det kan være krævende at tilegne sig nye tilgange og rutiner. *”Der sker en udvikling i mig som sagsbehandler. For når man har siddet som sagsbehandler i så mange år, så kører meget på rygraden. Man tænker måske ikke så meget over det, for man synes egentlig, at man har det godt med sine borgere. Og jeg har jo været på masser af kurser førhen, og det er fedt nok, når man er der. Men når man så kommer hjem, så får man jo slet ikke brugt de ting, man har lært. Og så glemmer man dem jo efter nogen tid. Men ’Den Korte Snor – Nørrebro’ gir en helt anden mulighed og tid til at prøve det af. For når man skal til at prøve noget nyt af, så kræver det jo noget af en. Det kræver, at man tænker og planlægger på en anden måde. Så det har altid været nemmere bare at gøre som man plejer i en travl hverdag. På den måde er ’Den Korte Snor – Nørrebro’ virkelig med til at opkvalificere mit sagsbehandlerarbejde, fordi jeg får tid til at prøve nogle ting af og tænke over, hvordan det virkede.”*

”Er det de rigtige unge, vi har fat i?”

Når ’Den Korte Snor – Nørrebro’ giver mulighed for at udvikle og opkvalificere sagsbehandlingen af de enkelte sager, sker det blandt andet ved, at der skabes en ramme hvori refleksion over praksis kan finde sted. For Anne-Katrine Lild har dette refleksionsrum blandt andet afstedkommet overvejelser over, om det er de rigtige unge, som projekt ’Den Korte Snor – Nørrebro’ har udvalgt. Er det virkelig de allermest uroskabende og udsatte unge på Nørrebro, som projektet har fat i? Det er Anne-katrine i tvivl om.

”Selvfølgelig er det altid svært i sådan nogle forebyggende projekter, for man ved jo ikke, hvordan de ville ende ud, hverken hvis de ikke havde været med i ’Den Korte Snor – Nørrebro’, eller efter at de har været med. Men jeg oplever, at der er rigtig mange børn og unge på Nørrebro, som har brug for støtte og som har det svært både derhjemme og i skolen og i fritiden. Der er virkelig mange. Og så synes jeg bare, at det er vigtigt, at hvis der er nogle, som skal have mere end alle de andre, der også har brug for det, så skal der også være en ordentlig grund til det. Fordi som udgangspunkt skal alle jo have lige muligheder for at få hjælp og støtte. Og hvis man skal gå ind og give nogle noget mere end andre, så skal det være fordi, de har større behov.”

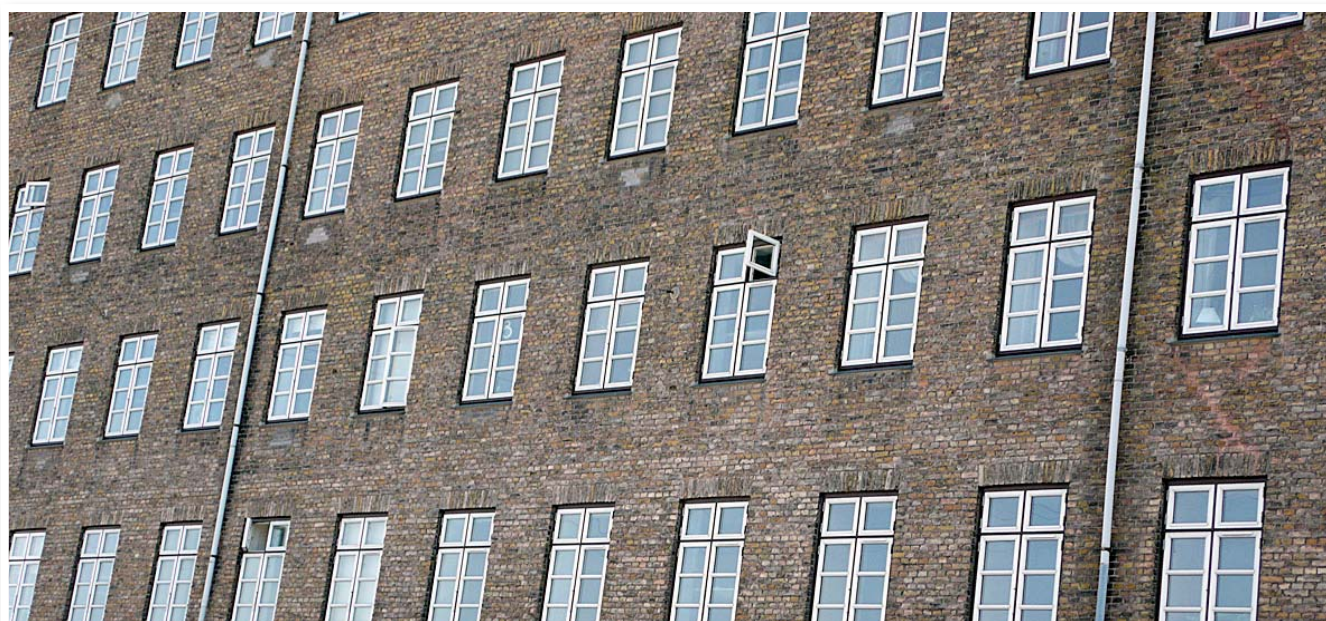
Frem for at lade sin tvivl om, om projektet har fat i de rigtige unge, være en barriere for arbejdet i ’Den Korte Snor – Nørrebro’, har Anne-Katrine har dog valgt at se tvivlen som et springbræt til at udvikle og opkvalificere projektets visitationsprocedurer. Derfor har Anne-Katrine og Wenche Svensson sat denne problemstilling på dagsordenen i de coachingseancer, som Anne-Katrine tilbydes hver 14. dag. Og selv har Anne-Katrine taget initiativ til at fremskaffe og gennemlæse samtlige sager på 12-15-årige på Nørrebro.

Endnu er Anne-Katrine ikke nået så langt i gennemlæsningen af de mange. Blandt andet fordi hun ad andre kanaler fik kendskab til en ung, som hun mente var egnet til at komme med i 'Den Korte Snor – Nørrebro', og som hun derfor har brugt tid på at køre ind i projektet. Det er dog hendes mål, at hun i projektperioden 2008 skal arbejde med at udvikle nye metoder til at screene og visitere unge til projektet.

I projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' har man desuden valgt at sætte fokus på fastholdelse af projektets unge i de almindelige skoletilbud. Dette fokusområde arbejder Anne-Katrine også bevidst med i sit sagsarbejde. Generelt mener Anne-Katrine nemlig, at der er for lidt fokus på fastholdelse af udsatte unge i de almindelige skoletilbud – og ikke mindst på de konsekvenser, som det kan have for de unge at blive taget ud af den almindelige Folkeskole og flyttet over i dagtilbud. *"Man hjælper dem med nogle ting på den måde, men man ødelægger også nogle ting for dem på længere sigt. Hvis den unge er rimeligt god fagligt, så ødelægger man faktisk den unges muligheder for at tage en uddannelse senere hen. Selvfølgelig ville de kunne tage fag på aften-skole, men det kræver, at de har*

ressourcer til at gøre det. Og det har de her unge måske ikke."

I og med at de unge i 'Den Korte Snor – Nørrebro' ikke er så gamle, og derfor har en del års skolegang foran sig, ser Anne-Katrine det som en særligt vigtig opgave, at hun som sagsbehandler har fokus på de unges fremtidige uddannelsesmuligheder. Da alternativerne til den almindelige Folkeskole ikke kvalificerer til de gymnasiale uddannelser, risikerer de unge nemlig at blive afskåret fra mulighederne for at videreudanne sig, hvis de forlader Folkeskolen i utide. Anne-Katrine har dog måtte indskrive sine to første unge i et dagtilbud, men særligt i den enes tilfælde arbejder hun hen imod, at han kan komme tilbage til Folkeskolen tids nok til, at han kan nå at tage en 9. classes eksamen.

Projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' anno 2008

Anne-Katrine Lild er naturligvis bevidst om, at hun ikke er den første til at gøre sig erfaringer med sagsbehandlerrollen i 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Som sagsbehandler i projektet i 2008 har Anne-Katrine taget over der, hvor Maria Jensen slap projektet i 2007. Det betyder imidlertid ikke, at Anne-Katrine går til sagsbehandlerarbejdet på præcis samme måde, som Maria gjorde. Udover at hun med sine personlige sagsbehandlererfaringer kan bidrage med nye perspektiver, ideer og fremgangsmåder til projektet, står det nemlig også klart, at hun som ny sagsbehandler i projektet endnu ikke har fået de mange nye arbejdsmetoder helt ind under huden, og at hun derfor går til sine sager på en lidt anden måde end Maria gjorde. Anne-Katrine arbejder på at tilegne sig de metodiske tilgange, men er samtidig afklaret med, at det er noget, der tager tid, og at hun ikke skal forvente af sig selv, at hun skal kunne det hele på én gang.

For Anne-Katrine har det haft stor betydning for opstartsfasen i projektet, at der har været fokus på, at projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' den 1. januar 2008 gik ind i en helt ny projektfase. En projektfase, som for det første har til formål at køre projektet videre, men som for det andet også har til formål at sætte nye temaer og aspekter omkring arbejdet med projektets unge i fokus.

I forbindelse med Anne-Katrines opstart i projektet blev der afholdt en stop-op-dag. Her blev målene for projektperioden 2008 opstillet. "Det gjorde det meget håndgribeligt for mig. For det var meget abstrakt for mig i starten. 'Den Korte Snor – Nørrebro', hvad er det? Og de sagde en masse ord, som jeg ikke lige havde hørt før. 'Signs of safety', for eksempel, det er først noget man er gået i gang med at arbejde med, mens jeg har været på

børsel." På trods af en vis usikkerhed omkring, begrebsbrugen og de nye metoder, som projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' har introduceret i sagbehandling af de unges sager, har Anne-Katrine ikke været bange for at tage de nye udfordringer op. At hun har kunnet kaste sig relativt frygtløs ud i de mange nye udfordringer, skyldes ifølge Anne-Katrine selv hendes mangeårige erfaring med sagsbehandling i Socialcenter Nørrebro. Anne-Katrine har da også allerede prøvet kræfter med de nye metodiske tilgange i flere af sine sager.

Om Anne-Katrines egne mål for projektperioden 2008 i 'Den Korte Snor – Nørrebro' fortæller hun, at hun helt overordnet har et mål om, at hun ved udgangen af 2008 skal kunne se, at projektet har haft en virkning og gjort en forandring i forhold til de unge, som indgår i projektet. "Jeg har ikke et samlet mål for de unge. De unge er ikke ens, og derfor kan man stille forskellige succeskriterier op. Men målet er, at jeg kan se, at det har rykket noget på en anden måde, end hvad jeg ellers har oplevet tidligere i forhold til de unge."

Anne-Katrine har desuden et mål om udnytte de ressourcer, som projektet stiller til rådighed for hende, så optimalt som muligt. På det personlige plan betyder det, at hun skal opkvalificere sig som sagsbehandler og tilegne sig nye kompetencer til at arbejde med udsatte unge. "Målet for mig selv er at opkvalificere mig. Målet er, at jeg slutter det af og er tilfreds med det år, der er gået. At jeg har fået noget ud af det, og at jeg har udnyttet ressourcerne godt nok, både i forhold til de unge og deres familier og i forhold til mig selv."

Selvom der er mange måneder til, at projektperioden 2008 udløber, så har Anne-Katrine allerede gjort sig nogle tanker om, hvad hun kan bringe med sig videre fra projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Først og fremmest forventer Anne-Katrine at kunne videreføre brugen af 'Signs of safety' og den løsningsfokuserede metode når hun om knap et år skal tilbage i sit traditionelle sagsbehandlararbejde. Netværksmødemetoden ser hun også som en metode, som det er muligt at overføre. Anne-Katrine oplever også at hun – via brugen af disse metoder – har gjort sig nogle vigtige erfaringer med udarbejdelsen og brugen af handleplaner i projektet. Erfaringer som hun ligeledes mener, at det er muligt at overføre til en traditionel sagsbehandlerpraksis. Dels oplever hun nemlig medinddragelsen af de unge, deres familie og deres kontaktpersoner i udarbejdelsen af handleplanerne som meget positiv og udbytterig. Dels har hun erfaret, hvor vigtigt det er at opstille realistiske og detaljerede mål og delmål i handleplanerne, hvis de skal kunne bruges konstruktivt i arbejdet med de unge.

Da projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' indledte sin anden projektperiode i

januar 2008 var der visse ting, som lå fast på forhånd. Dels lå det fast, at Anne-Katrine Lild, projektets nye sagsbehandler, skulle tilbydes undervisning i relevante metoder og teorier. Dels skulle hun have mulighed for at eksperimentere med at overføre disse nye input til sin egen personlige praksis. Og endelig skulle hun via coaching og sparring støttes i at reflektere over disse eksperimenter og over hendes egne mål med projektperioden.

Som det fremgår af dette interview er Anne-Katrine allerede godt i gang med at tilegne sig nye metoder og eksperimenter med at overføre disse metoder til sin praksis. Hun er med andre ord godt i gang med at finde sin egen rolle og funktion i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Men Anne-Katrine har også valgt at gå et skridt videre. Ved at sætte fokus på visitationsprocedurer og skolefastholdelse har Anne-Katrine nemlig taget initiativ til at afsøge nye aspekter og opdyrke nyt land i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Hvordan disse initiativer kommer til at forme projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro', vil tiden vise.

Myndigheder bestemmer – mennesker skaber forandring

En artikel om metoder i sagsbehandlerarbejdet og håndteringen af myndighedsrollen

Baseret på et interview med Maria Jensen, sagsbehandler i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'.

Af Marie Andersen for Vilde Læreprocesser

'Det er en lidt anden Maria, der sidder her i dag end for et år siden. Og jeg er virkelig, virkelig glad for den udvikling, der er sket. Det har været super fedt at være en del af projektet. Jeg føler, at min faglighed er på et helt andet niveau, og at det arbejde jeg laver, er på et helt andet niveau. Og det kan jeg jo kun være glad for'.

Maria Jensen er uddannet socialrådgiver og har fra september 2006 til december 2007 arbejdet som sagsbehandler i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'.

I januar 2007 blev Maria interviewet om sit første halve år i projektet. Her fortalte hun om, hvordan det er at gå fra at være traditionel sagsbehandler, med alt hvad dette indebærer af travlhed, akutte henvendelser og en sagsstamme på omkring 45 sager, til pludselig at være en del af et projekt, der både rummer tid til fordybelse og refleksion, men som også stiller krav om afprøvning og udvikling af nye metoder. Siden er der gået et år, hvor Maria har arbejdet med projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Et år der har budt på mange nye udfordringer, succeser og aha-oplevelser. I dette interview fortæller Maria om året der gik – og om at skulle sige farvel til projektet og vende tilbage til en mere traditionel sagsbehandlervirkelighed.

Sagsbehandleropgaven i 'Den Korte Snor – Nørrebro' – dengang og nu

Når Maria Jensen i dag tænker tilbage på sin rolle som sagsbehandler i 'Den Korte Snor – Nørrebro', som den så ud omkring årsskiftet, har meget forandret

sig i det år, der er gået. Maria husker starten af 2007 som en tid præget af frustration. En frustration der blandt andet bundede i et ønske om at gøre sit arbejde bedre, end hun gjorde.

I løbet af det første halve års projektarbejde var Maria ikke oppe på det maksimale antal sager, som det var projektets hensigt at hun skulle arbejde med. Samtidig var de kompetenceudviklingstiltag, som hun skulle deltage i, endnu ikke igangsat. Derfor oplevede Maria, at hun ikke brugte sin tid godt nok, fordi hun blot gjorde som hun plejede. ”Jeg var ret frustreret over min rolle i projektet. Jeg var ret frustreret over ikke rigtig at synes, at det var godt nok men alligevel heller ikke at vide, hvad jeg skulle gøre i stedet for. Jeg tror, det var ret meget essensen af, hvordan jeg havde det på det tidspunkt.”

I dag er frustrationerne erstattet af en begejstring over projektets mange succeser og af en glæde over de muligheder for personlig og faglig udvikling, som projektet har budt på. Maria Jensen fortæller blandt andet begejstret om sit arbejde med nye metoder til sagsbehandling og om det tætte familiesamarbejde, som hun har formået at etablere i sine sager.

Maria fortæller, at det i høj grad er projektets mange kompetenceudviklingstilbud, der har bidraget med nye metoder og tilgange til sagsbehandlerarbejdet. Blandt andet har hun deltaget i undervisning i metoder såsom Signs of Safety, netværksmøde og den løsningsfokuserede metode. Denne undervisning har bidraget med nye input og

ideer, og har samtidig været tilrettelagt således, at der har været rum til at øve sig på de nye metoder og teknikker i praksis.

Som Maria formulerer det, har undervisningen bevirket, at hun har turdet springe ud i at arbejde på en anderledes måde med de unge og deres familier. *'Jeg har mødt dem med en anden tilgang, jeg har mødt dem med nogle andre metoder, som har gjort, at jeg er blevet meget bedre til at møde familierne der, hvor de er og skynde mig i deres tempo'*.

At skynde sig i familiernes tempo

Maria Jensen beskriver det *'at skynde sig i familiernes tempo'* som en central opgave i hendes projektarbejde. En opgave der handler om at få familierne til selv at sætte ord på, hvad de synes, der er bekymrende omkring deres barn – og så arbejde med udgangspunkt i denne dagsorden. Herved bliver det familierne selv, der er med til at definere, hvad den unges problemer består af.

Maria fortæller, at dette ikke handler om konfliktskyhed eller modvilje imod at berøre problematiske forhold i familierne, men derimod om at få skabt en samarbejdsalliance. *'... vi er her af én fælles årsag, og det er jeres barn og jeres barns trivsel. Så kan det godt være, at I laver en masse andre ting, som er uhensigtsmæssige, men det er ikke derfor, vi er her'*. Maria fortæller, at hendes erfaringer med denne type af tilgange til familiesamarbejde er, at der langt hurtigere skabes en samarbejdsalliance mellem hende selv og familien, og at det forpligter familien til samarbejde på en anden måde end mere traditionelle tilgange gør. *'Jeg kan hurtigere få en samarbejdsrelation med dem, hvis jeg møder dem et fælles sted. Og vi kan hurtigt blive fælles om, at deres barn skal gå i skole og have*

det godt med det. Og så kan samarbejdsrelationen udvikle sig derfra'.

Maria Jensen beskriver erfaringerne med at lade de unges familier være med til at sætte dagsordenen for projektets indsats som en vigtig øjenåbner. *'Det er nok den største aha-oplevelse, jeg har haft ved de her metoder. Det er at tage at tage far og mors problemer væk, og kigge på barnets trivsel. Grunden til at jeg er inde i sagen, er ikke at mor og far drikker. Jeg er blevet underrettet af skolen, fordi der er rigtig meget fravær eller fordi lille Peter er aggressiv. Og det er derfor, jeg er inde i sagen. Det er det, vi skal have til at stoppe'*.

Det kan måske nok være, at forældres drikkeri eksempelvis er en medvirkende årsag til de unges problemer, men som Maria formulerer det, er det ikke hovedårsagen til, at hun er inde i sagerne. Hvis det var hovedårsagen, var det nemlig forældrenes problemer, hun skulle gøre noget ved og ikke de unges.

Det er naturligvis en vanskelig balance at lade de unges familier komme så meget til orde og samtidig sikre sig, at der leveres en sagsbehandling, der lever op til de formelle krav. Arbejdet i *'Den Korte Snor – Nørrebro'* har imid-

lertid lært Maria at lave, det hun kalder 'balancerede risikovurderinger'.

Eksempelvis er hun blevet god til at vurdere, hvornår det lader sig gøre at arbejde med de unges problemer i og uden for hjemmet, og hvornår eksempelvis forældrenes drikkeri er så bekymrende, at de unge bør fjernes fra hjemmet.

Abstrakte eller detaljerede mål for indsatsen

Når Maria Jensen tænker tilbage på sit arbejde som 'almindelig' sagsbehandler i Socialcenter Nørrebros Ungegruppe, ser hun en stor forskel i, hvordan hun lavede undersøgelser og handleplaner dengang, og hvordan hun gør det i dag. Dengang havde hun tendens til at formulere abstrakte og generelle mål for de unge såsom, at de skulle have en 'en kriminalitetsfri fritid'. Og når der så skulle laves opfølgninger på disse handleplaner, var det sjældent, at de opstillede mål var nået.

I dag ser opfølgningerne på hendes handleplaner meget anderledes ud. I og med at Maria er blevet bedre til at opstille realistiske og detaljerede mål – og i og med at hun er begyndt at indregne familiernes egne mål i handleplanerne – er der nemlig langt flere mål, der rent faktisk opfyldes. Og det giver familierne succesoplevelser. *'Så oplever den unge og familien, når vi sidder til møde om opfølgning på handleplanen, at der er enormt mange succeser. Og det giver en helt vildt positiv energi på sådan et møde, at der er så mange succeser. Og det har jeg ikke prøvet før.'*

For Maria Jensen er detaljeringsgraden i undersøgelses- og handleplans-arbejdet afgørende. *'Detaljerne er blevet rigtig, rigtig vigtige for mig. Det tror jeg ikke de har været før. Hvad er det for eksempel helt præcist, at den kontaktperson gør i samtalen, som virker? Hvad er det han siger?*

Hvornår siger han det? Altså komme ned i detaljen. Det synes jeg giver rigtig meget mening. Og det har jeg aldrig gjort før. Det gør, at problemet ikke bliver så komplekst. Og så er det også nemmere at finde en konkret løsning.'

Maria giver et konkret eksempel på, hvilke mål hun i dag kan finde på at opstille i en handleplan. Eksemplet drejer sig om en ung, der har behov for at fylde sin fritid ud med nogle meningsfulde aktiviteter. Målet for denne dreng var i første omgang, at han og hans kontaktperson skulle besøge tre forskellige håndboldklubber i løbet af en måned. Siden blev målet revideret til, at han skulle vælge én af klubberne og til, at han skulle passe sin træning. I stedet for at stille et mål op om 'en struktureret fritid' laver Maria således konkrete og umiddelbart realiserbare mål for sine unge.

Maria understreger dog, at det kræver meget tid at arbejde på denne måde, blandt andet fordi der skal holdes mange opfølgningsmøder, hvor målene vurderes og revideres.

I bund og grund mener Maria Jensen, at det at yde en god sagsbehandling for familier, som dem der er tilknyttet 'Den Korte Snor – Nørrebro', handler om at møde familierne der, hvor de er og lade dem selv formulere deres egne mål. *'Det lyder så klicheagtigt, men møde dem, hvor de er og skynde sig i deres tempo. For hvis jeg møder dem i mit eget tempo og med mine ambitioner, så går det ikke. Så bliver det mine mål om forandring og ikke familiens mål om forandring. Og mine mål om forandring kan det være svært for familien at leve op til. Familien har nemmere ved at gøre noget ved nogle mål, som den selv har valgt. Så hvis du skal have succes, så bliver du nødt til at få familien til at formulere dens egne mål. Selvfølgelig er der nogle ting, vi er nødt til at se ske, men hvis*

du i høj grad får familien til selv at formulere nogle mål, så er der er langt større chance for succes.'

Familieinddragelse er også noget Maria efterstræber i hendes undersøgelsesarbejde. Her har hun ladet sig inspirere af den løsningsfokuserede metode og af 'Signs of Safety'.

Metoderne giver Maria konkrete redskaber til familieinddragelse. *'Jeg oplever at familierne i meget højere grad bliver aktivt deltagende. Fordi, det bliver ikke en øjenkontaktsituation, hvor jeg sidder og udspørger dem. Det bliver et fælles tredje med tavlen, hvor det vi kigger på og det der kommer op på tavlen, det er deres ord. Det bliver deres formuleringer og det bliver det, som de synes er vigtigt. Og det giver bare et andet engagement. Og de føler sig hørt.'*

Det er naturligvis ikke kun de unges familier, der skal have mulighed for at komme til orde. Maria er i dag også meget mere opmærksom på, at de unge selv bliver hørt. I den forbindelse har undervisningen i Signs of Safety og den løsningsfokuserede metode bidraget med et givtigt redskab, der drejer sig om at få de unge til at skalere forhold omkring deres fritid, skolegang, familie osv. Maria fortæller, at skalaspørgsmålne er et godt redskab til at få snakket om mål med de unge selv – og ikke mindst et godt redskab til at gøre de unge ansvarlige for disse mål. Maria ser derfor dette som et værdifuldt redskab, som hun ønsker at bruge fremover. *'Det her er et af de områder, hvor jeg ikke kan få armene*

ned. At være begyndt at gøre det, det synes jeg simpelthen er så fedt. Og det ville jeg helt sikkert fortsætte med igen, hvis jeg havde muligheden for det.'

Bag skrivebordet eller ude på fodboldbanen?

Én ting er naturligvis at finde frem til de unges ønsker og mål for fremtiden ved at tage samtaler med dem og bede dem om at placere deres liv på en skala fra et til ti – noget helt andet er at lære dem at kende ude i 'virkeligheden'. Maria Jensen har derfor også brugt projektperioden i 'Den Korte Snor – Nørrebro' til at eksperimentere med andre former for samvær med de unge, end det der normalt finder sted på socialcentret. Blandt andet har hun været fem dage i Sverige og en uge i sommerhus med nogle af projektets

unge. Og det har givet en hende et langt større kendskab og en bedre relation til disse unge. *'Jeg kan jo mærke, hvilken fordel det er i forhold til min relation til disse her drenge. Det har været noget nemmere for mig at møde dem efterfølgende. De har kunnet se, at jeg ikke bare er sådan én, der sidder bag sit skrivebord med en løftet pegefinger. At jeg også godt kan spille fodbold eller backgammon, eller hvad det nu kan være, vi har lavet. Så det at de har set,*

at der er noget andet inde bag, det har gjort, at de har åbnet sig mere op. Og jeg har fået en anden respekt fra dem, som også har gjort det nemmere for mig at sige, nu er det nok. Altså, at kunne sætte nogle grænser, som de i højere grad har hørt efter, fordi de har fået en anden respekt. Og det at møde dem et andet sted end på mit kontor har også givet enormt god mening. Fordi, så føler de sig mere ligeværdige. Det handler om at lave et billede af en person, som faktisk gerne vil hjælpe dem, og som godt kan lide dem’.

Marias deltagelse i turene med de unge har styrket hendes relationer til de unge. Men derudover har turene også bidraget med en masse informationer om de unge. Derfor mener hun, at det kan være godt at lægge den slags ture i starten af et forløb med en ung. (fortsættes)

’Hvis vi havde siddet oppe på mit kontor, så havde jeg ikke fået noget at vide. Men hvis vi står og laver mad sammen eller hvis vi går en tur eller hvis vi sidder og spiller kort, så snakker de bare. De tænker slet ikke over, hvad de siger. Og så er den der blokering ligesom væk, når man mødes igen næste gang. Så det er en rigtig god måde at starte ud på’.

Maria mener også, at samarbejdet mellem hende selv og kontaktpersonerne profiterer af sommerhusturene. Blandt andet fordi barriererne imellem de to faggrupper nedbrydes, når man pludselig befinder sig i et sommerhus med fire unge og skal have handlet ind, lavet aftensmad og tændt bål. Desuden får begge parter set hinanden i arbejde, og det kan måske medvirke til at afmystificere den anden parts praksis og give et indblik i, hvordan der arbejdes med de unge på begge sider af skrivebordet.

Læring i trygge rammer

Hvad er det så, der gør, at Maria Jensen er i stand til at gribe sin sagsbehandlerpraksis så anderledes an, som det er blevet beskrevet i de ovenstående afsnit?

Udover at Marias konkrete erfaringer med sagsbehandling i vanskelige sager naturligtvis spiller en central rolle, ser Maria projektets kompetenceudviklingstilbud som den afgørende årsag til, at hun har formået at udvikle sin praksis og har lært *’at skynde sig i familiernes tempo’*. *’Det skyldes at jeg er blevet meget mere kvalificeret, jeg er blevet meget mere struktureret. Metoderne har hjulpet mig til struktur og til fokusering. Jeg snakker ikke så meget i øst og vest, som jeg har gjort tidligere. Jeg er blevet meget bedre til at fokusere på det, som det egentlig handler om. Så det er metoderne, som har været til hjælp’.*

Samtidig understreger Maria dog, at hun har haft brug for at udvikle *’Maria-måden’* at anvende metoderne på. *’Jeg skal kunne mærke mig selv i det og min egen måde at stille spørgsmålene på. Jeg har ikke bare prøvet at kopiere det. Men selvfølgelig er der nogle af spørgsmålene, som er så klassiske, så man simpelthen ikke kan komme uden om dem.’*

Maria ser det som afgørende for hendes personlige og faglige udvikling, at der har været en god vekselvirkning imellem kursusdage og arbejdsperioder, hvor metoderne kunne afprøves og trænes. Endvidere har det været afgørende, at der har været tid og rum til at reflektere over de metodiske og teoretiske input. Og endelig har mulighederne for faglig sparring i projektet spillet en afgørende rolle for Marias læring. Maria beskriver i den forbindelse projektet som et slags *’øverum’*, hvor der har været mulighed for at tilægge sig nye færdigheder i et trykt

miljø og med støtte fra kolleger og sparringspartnere.

Maria Jensens sparringspartnere i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' har først og fremmest været Tom Kryger, udviklings- og projektkoordinator, Socialcenter Nørrebro, samt Wenche Svensson, konsulent, Vilde Læreprocesser og SPUK. Mens Tom Kryger har været en vigtig sparringspartner i forhold til etiske og juridiske spørgsmål, har Wenche Svensson bidraget med løbende coaching og sparring i forhold til konkrete problemstillinger i de enkelte sager såvel som i forhold til det overordnede projektforsløb og den fortløbende metodeudvikling.

Maria fremhæver tillige de faste kontaktpersoner, som er tilknyttet projektet, som vigtige sparringspartnere i forhold til de konkrete sager. De er i højere grad, end Maria troede det var muligt, blevet centrale sparringspartnere for hende. Det er jo trods alt dem, der kender de unge bedst. Maria fortæller, at samarbejdet med kontaktpersonerne er meget tæt – faktisk taler de i perioder sammen hver eneste dag. Og det betyder meget for indsatsen over for de unge og deres familier. *Det betyder, at vi har en fælles retning, vi har et fælles mål, vi har en fælles dagsorden for denne her familie. Og det tror jeg også har været med til, at succesen er blevet større, fordi vi arbejder sammen.*

Nye sider af sagsbehandlerrollen

For et år siden fortalte Maria Jensen, at noget af det, der gjorde, at hun fandt arbejdet i 'Den Korte Snor – Nørrebro' interessant, var at det bød på muligheden for at eksperimentere med sagsbehandlerrollen. Sådan har hun det stadigvæk. Og det er ikke blevet mindre interessant i det forgangne år.

Maria fortæller, at hun i løbet af det sidste år hele tiden har vekslet imellem rollen som myndighedsperson og

rollen som procesfacilitator. *'Jeg zapper imellem dem, det gør jeg helt sikkert, men det er ikke bevidst. Jo, hvis jeg satte mig ned og kiggede på det ude fra, ville jeg tydeligt kunne se, hvordan jeg zappede. Men det er ikke noget, jeg tænker over, idet jeg gør det, fordi det er blevet så naturligt for mig at gå ind og have den der processtyringsrolle.'*

I forbindelse med eksperimenterne med sagsbehandlerrollen har Maria gjort sig mange overvejelser over sine muligheder og forudsætninger for at påtage sig en processtyringsrolle i de enkelte sager. Og hun er blandt andet nået frem til, at det hun kan, som adskiller sig fra den traditionelle sagsbehandlerrolle, ikke er at udføre egentligt behandlingsarbejde – det har hun nemlig slet ikke kompetencerne til – men det er derimod at igangsætte og facilitere forandrings- og udviklingsprocesser i familierne. *'Jeg bryder mig ikke om at kalde det behandling. Jeg vil hellere sige, at enten er jeg myndighedsperson, eller også er jeg procesfacilitator.'*

Maria erkender dog også, at det i visse situationer kan være problematisk at veksle imellem rollerne som myndighedsperson og procesfacilitator. Det drejer sig for eksempel om situationer, hvor man tvunget af omstændigheder i familierne må gå tilbage og være hård myndighed og eksempelvis tvangsfjerne et barn. Det kan nemlig medføre, at familierne føler sig ført bag lyset, fordi der fra starten har været lagt op til, at det skulle være familiens egne ønsker og mål, der skulle arbejdes efter.

Maria har ikke oplevet dette som et problem i nogle af sagerne i 'Den Korte Snor – Nørrebro'. Hun ser det dog som en problemstilling, som man bør være opmærksom på kan opstå, når man eksperimenterer med sagsbehandlerrollen.

'Altså, det er fandme godt arbejde'

Projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' har nu afsluttet sin første projektperiode. Og for Maria Jensen betyder det, at hun er tilbage i sit gamle sagsbehandlerjob i Ungegruppen. Hun vedbliver dog med at have en tilknytning til projektet, i og med at hun blandt andet skal medvirke i oplæringen af projektets nye sagsbehandler og deltage som mødeleder i projektets kommende netværksmøder. Endvidere skal Maria spille en aktiv rolle i implementeringen af netværksmødemetoden i Børnefamilieteamet.

Har Maria så nået de mål, som hun satte sig ved projektets start? Har hun formået at igangsætte en positiv udvikling i de unges og deres familiers liv? Og har hun selv opnået den faglige og personlige udvikling, som hun havde håbet? *Ja, og mere til. Jeg havde jo ingen idé om, hvor langt det her ville tage mig. Det havde jeg jo aldrig drømt om. Da vi talte sammen sidst, der var jeg jo parat til nærmest at smide håndklædet i ringen. Mine kolleger havde rigtig travlt, og det ville næsten være bedre, at jeg kom tilbage og hjalp dem, så det hele ville glide lidt nemmere'.*

Hvis Maria for et år siden var fristet til at forlade projektet for at aflaste sine travle kolleger, er hun i dag nærmest fristet til at tage en periode mere som sagsbehandler i projektet. Samtidig ønsker hun dog også at give plads til, at en ny sagsbehandler kan få lov at prøve kræfter med arbejdet i 'Den Korte Snor – Nørrebro'.

Når Maria Jensen oplever, at hun har nået sine mål med projektet, skyldes det ikke mindst, at de unge har rykket sig hurtigere og længere, end hun havde forventet. Faktisk har det for næsten alle de unge været en succes at være en del af projektet. Og det skyldes måske, at indsatsen omkring dem har været så intensiv og så målrettet på deres ønsker

og mål. *'Altså, det er fandme godt arbejde. Der er en kæmpe struktur omkring det her, der har gjort, at det bare har kunnet lade sig gøre. Altså, sådan noget som ture giver mening, og et meget tæt samarbejde med kontaktpersoner giver mening. Jeg har fået en masse erfaringer med mig, hvor jeg kan sige, at hvis man skal gøre noget lignende igen, så er det og det og det en positiv tilgang til det. Så jeg har virkelig fået noget erfaring med, hvad det er, der virker i forhold til denne her målgruppe. Det er super fedt.'*

Maria oplever også, at hun har fået opfyldt sine egne personlige mål med projektet. Blandt andet fordi hun har tilegnet sig så mange nye metoder og fordi hun har fået skabt sig et stærkt netværk i det faglige miljø. *'Den feedback jeg får forskellige steder fra, den havde jeg slet ikke turdet håbe på, at jeg kunne få – og slet ikke så hurtigt. Jeg synes virkelig, at jeg kan en masse ting. Og jeg har fået en masse succeser. Blandt andet helt konkret i sagerne. Det havde jeg jo slet ikke troet for et år siden, at det kunne lade sig gøre. Den position jeg har sat mig selv i og de kontakter, jeg har skabt rundt omkring, det har jo været meget mere, end jeg på noget tidspunkt havde turdet håbe på'.*

Hvad skal med i bagagen?

Når Maria vender tilbage til sit gamle job i Ungegruppen i januar 2008, er der mange ting, der vil se anderledes ud, end de gjorde i september 2006. Dels vil Ungegruppen gennemgå en omstrukturering i starten af året, der formentlig får betydning for Marias arbejdsopgaver. Dels har Maria en lang række nye metoder, redskaber og ideer med sig i bagagen, når hun vender tilbage til sit gamle job.

Denne nye bagage forventer Maria at kunne omsætte til sin sagsbehandlerpraksis i større eller mindre omfang.

Blandt andet forventer hun, at hendes undersøgelsesarbejde vil komme til at bære præg af hendes erfaringer med den løsningsfokuserede metode og Signs of Safety. Handleplanerne vil Maria også forsøge at gøre mere detaljerede, konkrete og målbare. Og endelig vil hun i opfølgningerne på handleplanerne sætte større fokus på, hvad der er gået bedre siden sidst, i stedet for mest at fokusere på alt det, der ikke er gået godt. I den forbindelse vil hun i højere grad forsøge at bruge tavlen som en metode til at visualisere den unges situation og udvikling over for dennes familie.

Marias nye bagage vil dog ikke kun komme hende til hjælp i de traditionelle sagsbehandleropgaver. Den skal nemlig også bruges, når der i fremtiden skal implementeres nye metoder i Børnefamilieteamet, såsom netværksmødemetoden. Selvom Maria skal have flere sager, end hun har haft i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro', forventer hun, at der bliver tid og mulighed for at sætte de nye metoder og ideer i spil. *'Jeg synes, at der er rigtig mange ting, som jeg kan tage med videre, som jeg egentlig ikke havde troet, ville kunne lade sig gøre. Jeg tror faktisk, at der er rigtig mange af tingene, som jeg kan bruge, selvom jeg har en sagsstamme på 45. Selvfølgelig bliver det ikke rendyrket og det bliver ikke lige så intensivt, men elementerne i det vil gøre en forskel alligevel, tror jeg.*

Den bagage, som Maria tager med sig videre fra projektet, er blevet til i et samspil imellem kompetenceudvikling og coaching samt eksperimenter med sagsbehandlerrollen i praksis. Det er et eller andet sted i vekselvirkningen imellem de metodiske og teoretiske input, eksperimenterne i praksis samt den intensive coaching og sparring med projektets aktører, at Maria har lært at gribe sin sagsbehandlerrolle anderledes an og tilføje den nye metoder og tilgange.

Når projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' indleder sin anden projektperiode i januar 2008 sker det med udgangspunkt i disse erfaringer. Der er med andre ord visse ting, der ligger fast på forhånd, når projektets nye sagsbehandler tiltræder posten som Marias efterfølger. Dels skal den nye sagsbehandler tilbydes undervisning i relevante metoder og teorier. Dels skal hun have mulighed for at eksperimentere med at overføre disse nye input til hendes egen personlige praksis. Og endelig skal hun via coaching og sparring støttes i at reflektere over disse eksperimenter og over hendes mål med projektperioden. Hvordan dette kommer til at spænde af, vil det kommende år i projekt 'Den Korte Snor – Nørrebro' vise.

